

Milé kolegyně, milí kolegové,

konec roku je pro nás všechny tradičně hektické období, ať už v osobní rovině, kdy se připravujeme na vánoční svátky, nebo po pracovní stránce, kdy se snažíme řadu věcí uzavřít ještě do konce roku. I v České bankovní asociaci zažíváme náročné, ale zároveň plodné týdny plné důležitých událostí. Za všechny bych ráda zmínila podepsání memoranda o spolupráci se Svazem měst a obcí ČR. Tento krok nám umožňuje rozšířit naše aktivity zaměřené na zlepšení finanční gramotnosti také mezi starosty a zástupci měst a obcí. Díky programům jako „ČBA Finance pro nefinanční manažery“, ESG seminářům a dalším odborným akcím, které organizujeme, budeme moci efektivně podporovat a rozvíjet jejich znalosti v oblasti financí. Těšíme se také na společnou účast na odborných konferencích, které rozšíří dosah našich vzdělávacích aktivit. Rovněž bych ráda zmínila úspěšný 26. ročník Konference prevence finanční kriminality, konaný pod záštitou předsedkyně Poslanecké sněmovny Markéty Pekarové Adamové, který ČBA opět pořádala. Hlavními tématy byl boj proti praní špinavých peněz, financování terorismu a kyberkriminalitě, stejně jako uplatňování národních a mezinárodních sankcí, zejména v souvislosti s aktuální geopolitickou situací.

V minulém týdnu jsme také zveřejnili index rizikového zadlužování, který letos vzrostl na 11 %. Tento trend naznačuje mírné zhoršení situace v

oblasti zadlužení, což je pro nás důležitý signál a zároveň potvrzení, že aktivity na podporu finanční gramotnosti mají velký smysl. Úvěr totiž může být dobrý sluha, ale mnohdy také zlý pán. A i když může být půjčování peněz na vánoční dárky lákavé, ráda bych vás všechny povzbudila k tomu, abyste si užili klidné a radostné Vánoce v kruhu svých blízkých bez zbytečného finančního stresu. Největší hodnotou jsou pro nás vždy naši blízcí a společně strávený čas.

Přeji vám všem krásný a poklidný poslední měsíc roku 2023.

Monika Zahálková
Výkonná ředitelka ČBA

Aktuálně

Každý desátý Čech se zadlužuje vysoce rizikově

Podle průzkumu České bankovní asociace (ČBA) a agentury Ipsos se desetina Čechů v posledním roce chovala při půjčování peněz vysoce rizikově. Na druhé straně stoupl podíl těch, kteří se rizikově nechovají vůbec – z 33 na 42 %.

Podle indexu rizikového zadlužování ČBA došlo k mírnému zhoršení situace, když tento index v letošním roce vzrostl na 11 %. Rizikově se nejčastěji zadlužují lidé ve středním věku s nižším vzděláním. Naopak nejzodpovědněji přistupují k půjčkám mladí do 26 let a senioři s maturitou nebo vyšším vzděláním.

Půjčky jsou většinou využívány na praktické účely, jako jsou automobily, rekonstrukce bytů nebo spotřební elektronika. Na druhou stranu by si většina Čechů nikdy nepůjčila na zážitky, sportovní vybavení nebo běžnou spotřebu. V nadcházejícím roce uvažuje o půjčce 8 % Čechů, přičemž čtvrtina z nich plánuje částku mezi 100 až 200 tisíci korunami. Obavy z inflace vedou 15 % obyvatel k rozhodnutí se v příštím roce půjčkám vyhnout.

Z průzkumu také vyplývá, že banky zůstávají nejpoblárnějším zdrojem půjček, přičemž jejich služeb využilo 58 % dotázaných. Zaznamenán byl i nárůst půjček od známých a příbuzných.

Filip Hanzlík, hlavní právník ČBA, k tomu říká: *„Pozitivní je, že si většina Čechů půjčuje prostřednictvím bank, což je s ohledem na rizika bezpečnější cesta. Nicméně stále existuje skupina lidí, kteří si neprověřují licenci nebankovních společností. To může mít vážné důsledky.“*

Většina Čechů (tři čtvrtiny) vnímá výši svých půjček jako bezpečnou. V případě neschopnosti splácet by třetina vyjednávala o odkladu splátek, zatímco čtvrtina by si půjčila od příbuzných nebo známých. Pokud by se dostali do situace, kdy by potřebovali umořit jinou splátku, zvažovalo by 14 % Čechů půjčku. Většina by si půjčila u banky, zhruba třetina u příbuzných nebo známých.

Půjčky si Češi nejčastěji berou na menší sumy do 20 tisíc korun nebo na vyšší částky nad půl milionu korun.

[Více informací najdete zde >>>](#)

Z trhu

26. ročník Konference prevence finanční kriminality se zaměřil na cílenou spolupráci mezi bankami a regulátory při naplňování tzv. AML zákona

Pod záštitou předsedkyně Poslanecké sněmovny Markéty Pekarové Adamové pořádala Česká bankovní asociace (ČBA) již 26. ročník Konference prevence finanční kriminality. Hlavními tématy byl boj proti praní špinavých peněz a financování terorismu, boj s různými formami kyberkriminality i důsledné uplatňování národních i mezinárodních sankcí, zejména v souvislosti s agresí Ruska na Ukrajině. Efektivita a účinnost tohoto boje se odvíjí nejenom od profesionálních kvalit tzv. bankovních profesionálů v oblasti AML, ale také nových cílených forem spolupráce mezi bankami a regulátory na všech úrovních. Proto byla konference připravena ve spolupráci s Finančním analytickým úřadem a Českou národní bankou s cílem poskytnout odpovědi na všechny tyto aktuální výzvy.

Stavební spořitelny usnadní financování energetických úspor

Od ledna 2024 nabídnou stavební spořitelny nové služby zaměřené na podporu energetické transformace domácností. Klientům poskytnou nejen výhodné úvěry na bydlení, ale i profesionální dotační poradenství a asistenci s vyřízením dotací. Služba nabídne klientům informace o dostupných dotačních programech, možnostech financování a potřebných dokumentech pro žádost o dotaci. V první fázi, začínající v lednu 2024, získají klienti na pobočkách informace o dotačních programech a možnostech financování. Ve druhé fázi budou spořitelny přímo napojeny na systémy Státního fondu životního prostředí ČR (SFŽP) a nabídnou asistenci s vyřízením dotací. Stavební spořitelny již nyní nabízejí výhodné půjčky na bydlení s atraktivními úrokovými sazbami. Spolupráce se státem zvýší efektivitu přístupu k financování energeticky úsporných opatření a zjednoduší přístup k podpůrným programům.

ČNB: Finanční sektor je odolný i v nepříznivých ekonomických podmínkách

Česká národní banka zveřejnila minulý týden Zprávu o finanční stabilitě. Jak ukázaly zátěžové testy, finanční sektor v Česku zůstává odolný i v nepříznivých ekonomických podmínkách. Bankovní sektor by plnil regulatorní požadavky i v hypotetickém nepříznivém scénáři, i když by byly dopady na kapitál bank citelné. Značný nárůst úvěrových selhání a oslabení ziskovosti by vedly k rozpuštění proticyklické kapitálové rezervy.

ČNB zmírňuje pravidla pro poskytování hypoték

Bankovní rada ČNB se rozhodla ponechat horní hranice ukazatele LTV pro hypoteční úvěry na současné úrovni 80 % až 90 % a s platností od 1. ledna 2024 zároveň deaktivovala horní hranici ukazatele DTI. Rovněž bylo rozhodnuto o zachování proticyklické kapitálové rezervy na úrovni 2 %. Tato rozhodnutí reflektují aktuální makroekonomické podmínky a potřebu řízení systémových rizik v bankovním sektoru.

Evropské banky vyzývají k rozvoji společné vize pro finanční sektor, aby udržely konkurenceschopnost Evropy

Vedení Evropské bankovní federace (EBF) se minulý týden sešlo v Madridu, aby diskutovalo o zvyšování konkurenceschopnosti evropského finančního sektoru v současném náročném prostředí. Předmětem jednání bylo posílení odolnosti a ziskovosti evropských bank, které jsou klíčové pro financování ekonomických výzev a transformace. Vyzdvihnout byl význam bank v kontextu geopolitických napětí, konfliktů a nejisté makroekonomické situace. Banky hrají stěžejní roli ve financování podniků, domácností a v podpoře zelené transformace a digitálních inovací. Důležitou součástí diskuze bylo i zapojení kapitálových trhů a potřeba uvolnění regulačního prostředí pro lepší integraci a rozvoj evropského finančního sektoru. Christian Sewing, generální ředitel Deutsche Bank a prezident EBF, zdůraznil nutnost vývoje společné vize pro bankovní a finanční sektor v EU, aby mohla plnit svou roli v podpoře ekonomiky a společnosti.

Behind the Bussiness: Monika Zahálková pro Forbes o praktikách e-šmejdu a jak jim nenaletět

Komentáře

Zpřesněný odhad HDP zklamal, ekonomika poklesla o 0,5 %

Dle zpřesněného odhadu poklesla tuzemská ekonomika ve třetím čtvrtletí mezičtvrtletně o 0,5 %, což byl horší vývoj oproti prvnímu předběžnému odhadu zveřejněnému na konci letošního října (-0,3 % qoq). Meziročně poklesla ekonomika o 0,7 %. Vývoj hrubého domácího produktu ve 3. čtvrtletí tak zaostal za původními odhady, které čekaly vesměs mezičtvrtletní stagnaci a mírnější meziroční propad ekonomiky. Zveřejněná struktura potvrzuje, že slábne zahraniční poptávka, ale i ta domácí – kromě spotřeby vlády – zůstává v útlumu. Za celý letošní rok čekáme pokles ekonomiky o 0,4 %, příští rok růst o 1,8 %. Přicházející slabší čísla ze zahraničí však v současnosti ukazují, že růst nad jedno procento v příštím roce by byl nakonec pozitivní výsledek.

Listopadová důvěra: u podniků stagnace, u domácností pokles

Celková ekonomická důvěra v listopadu stagnovala. U spotřebitelů došlo opět k jejímu poklesu, zatímco u podnikatelů byl vývoj více různorodý. Zvýšila se důvěra ve stavebnictví, kde se zlepšily vyhlídky na vývoj zaměstnanosti v příštích měsících. Ve službách šla důvěra nahoru z důvodu příznivějšího očekávání v příštím čtvrtroce, ačkoli hodnocení poptávky v posledních měsících se zhoršilo. V případě průmyslu a maloobchodu důvěra stagnovala. U domácností důvěra po říjnu opět poklesla. Domácnosti hodnotily hůře svou finanční situaci oproti předešlému roku i vyhlídky do budoucna. Důvěra domácností setrvává na nízkých hodnotách, což nepřináší optimismus ohledně brzkého zotavování tuzemské spotřeby.

Jakub Seidler, hlavní ekonom ČBA

Sledujte Jakuba Seidlera na [platformě X](#)

K odběrům komentářů Jakuba Seidlera, hlavního ekonoma ČBA, se můžete přihlásit [zde](#).

Z legislativy

Sněmovna schválila přísnější regulace pro nelicencované správce majetku

Poslanci v úvodním kole podpořili novelu zákona o investičních společnostech, která má zpřísnit pravidla pro nelicencované správce majetku. Změna má zajistit, že tyto subjekty už nebudou moci obcházet zákon, a zvýší informovanost veřejnosti o vysoce rizikových investicích. Novela reaguje na zkušenosti z praxe a je součástí koncepce rozvoje kapitálového trhu. Nelicencovaní správci budou muset být nově označeni jako osoby rizikového kapitálu a nesmějí ve svém názvu používat slovo „fond“ ani jeho odvozeniny. Také budou muset varovat investory o vysokém riziku investic.

Další klíčová změna se týká podmínek pro investice. Místo pouhého prohlášení o kvalifikovaném investorovi bude nyní vyžadována minimální investice ve výši 125 000 eur, pokud subjekt spravuje majetek více než 20 investorů.

Zákon také zavádí princip rovného zacházení s investory a upravuje možnosti zrušení kapitálové společnosti s převodem majetku do podílového fondu, aby nebyly poškozeny zájmy podílníků. Novela navíc rozšiřuje možnosti zpravodajských služeb získávat informace od investičních fondů, což do nynějška mohla jen Bezpečnostní informační služba.

ČBA EDUCA

ČBA pomáhá posilovat finanční gramotnost zastupitelů měst a obcí

Svaz měst a obcí ČR (SMO) a Česká bankovní asociace podepsaly memorandum o spolupráci. Cílem je zvýšení podpory finanční gramotnosti zástupců měst a obcí, a to prostřednictvím vzdělávacích programů ČBA nebo na odborných konferencích SMO. Premiéru tak mělo vystoupení Moniky Zahálkové, výkonné ředitelky ČBA, k podpoře finanční znalosti zástupců měst a obcí na Celostátní výroční konferenci SMO.

ČESKÁ BANKOVNÍ ASOCIACE

STATUS VZDĚLÁVACÍ INSTITUCE

VZDĚLÁVACÍ PROGRAMY

ČBA CORPORATE GOVERNANCE

ČBA FINANCE PRO NEFINANČNÍ MANAŽERY

MEZINÁRODNÍ CERTIFIKACE